

D E B L I N D E D I E N I E T G E N E Z E N M O C H T W O R D E N

Personen

- Jezus
- Jakob
- Issaschar, Jakobs vader
- Rachel, Jakobs moeder
- Bediende
- Leden van de raad van een synagoge in Jeruzalem (4 stuks)

Benodigdheden

- Een tafeltje
- Een paar stoelen

EERSTE TONEEL

(In een synagoge in Jeruzalem)

RAADSLID 1

Vertel het nog eens, zodat we precies weten waar het over gaat. Je zegt dat je Jakob ben-Issaschar heet, dat je van je geboorte af blind bent geweest, en dat je de kost verdiende met bedelen.

JAKOB

Precies! Van mijn geboorte af tot gisteren toe ben ik blind geweest. Iedereen in de stad kent Jakob. Ik heb altijd mijn stekkie gehad op de hoek van de tempeltrappen. Dertig jaar lang.

RAADSLID 1

En zeg nu nog eens, wat gebeurde er precies?

JAKOB

Nou, gistermiddag zat ik net als anders op mijn ouwe plekje...

RAADSLID 2

Gisteren. Dat was dus op Sabbat?

JAKOB

Op Sabbat, ja. Ik zat daar zo en toen hoorde ik een stel mensen aankomen. Een stuk of tien, twaalf of zo. Eén ervan laat een kwartje in mijn centenbakkie vallen en zegt tegen iemand anders: "Rabbi Jezus, hoe komt het nou dat deze man blindgeboren is? Was dat een straf voor iets verkeerd dat zijn ouders gedaan hebben, of heeft hij zelf soms iets zondigs gedaan in een vorig be... be..."

RAADSLID 2

In een vorig bestaan?

JAKOB

Precies. Ik denk dat hij bedoelde: voordat ik geboren was. Stel je voor, hoe komt hij erop! En die andere meneer antwoordt terug, hij zegt: "Het is niet zijn schuld en niet de schuld van zijn ouders. Maar hij is blindgeboren zodat God aan hem zijn glorie kon laten zien." En toen zei hij: "Ik moet het werk doen van God die me gezonden heeft, zolang er daglicht is, want de nacht komt waarin niemand werken kan." Hij zei dat nogal treurig. En toen zei hij: "Zolang ik in de wereld ben, ben ik het licht van de wereld."

RAADSLID 3

Wat bedoelde hij daarmee?

JAKOB

Tja, hoe weet ik dat nou?... en toen kwam diezelfde meneer, die ze Jezus noemden, op me af, en hij doet wat op mijn ogen... iets van modder of zo... en hij zegt: "Nu moet je naar de Vijver van Siloam gaan en je ogen afwassen."

RAADSLID 2

Was dat alles wat hij zei?

JAKOB

Geen woord méér dan dat.

RAADSLID 1

En zei hij niet dat je dan zou kunnen zien?

JAKOB

Nee, niks daarvan. Alleen wat ik u verteld heb.

RAADSLID 2

Maar waarom ging je dan?

JAKOB

'k Weet niet. Maar uit zijn stem kon ik op de een of andere manier horen dat me iets goeds te wachten stond. Als je blind bent, kun je een heleboel horen uit iemands stem, en ik wist dat die stem goede bedoelingen met me had. Dus ik ga naar de Vijver, en ik was mijn ogen... ik was ze heel zorgvuldig. En toen alle modder eraf was, toen kon ik zien. O meneer, dat was toch raar!

Ik had nog nooit van mijn leven kunnen zien, snap je. Nou, eerst was het wel wennen hoor... ik botste overal tegenop en liep maar te struikelen. Maar dat duurde niet zo lang. O meneer, u weet niet hoe fijn het is als je de mensen zomaar kan zien, en de stad en die prachtige blauwe hemel, en de bomen. Jullie mensen die gewoon kunnen zien, weten niet half hoe gelukkig je bent.

RAADSLID 1

Ja ja zeker. Dus dit gebeurde op de Sabbatdag, zei je.

JAKOB

Ja. En wat een gezegende Sabbat is het voor me geworden!

RAADSLID 2

(tegen de andere raadsleden) Het is heel duidelijk: die Jezus heeft zich niet gehouden aan de Sabbatswetten.

RAADSLID 1

Het lijkt wel of hij met opzet alle fatsoenlijke mensen probeert te ergeren. Hij kon die man toch net zo goed op een andere dag van de week hebben genezen.

JAKOB

Ik zou zeggen: hoe beter de dag, hoe beter de daad. Waar of niet?

RAADSLID 4

Onzin. Het is heel zondig om zoiets te zeggen.

RAADSLID 2

Alle werken op de Sabbat is zondig, of het nu goede gevolgen heeft of niet. Die man Jezus is heel berucht om zijn overtreden van de Sabbatswetten. Het is een slecht mens.

JAKOB

Wat! Vindt u dat? Nou, ik wou dat er nòg zo'n paar rondliepen!

RAADSLID 3

Ik moet wel zeggen dat als de wonderen echt zijn....
Ik zèg niet dat ze echt zijn, maar àls ze het zijn... waar moet Jezus die macht dan anders vandaan halen dan van God?

RAADSLID 2

Weet ik het, misschien wel van de duivel.
De man zal een soort tovenaer zijn.

RAADSLID 4

En meestal is het bedrog. Het zou me niets verwonderen als deze Jakob mee in het complot zat. Ik geloof nooit dat hij echt blind is geweest. Is de zaak wel behoorlijk onderzocht?

BEDIENDE

Meneer, we hebben de ouders van de man gevonden.
Ze staan hierbuiten.

RAADSLID 1

Laat ze maar binnenkomen.

BEDIENDE

Ja meneer. Hier, jullie tweeën moeten binnenkomen.

JAKOBS OUDERS

Ja meneer. Zeker meneer. Goedendag heren.
God zegene u edelachtbaren..

RAADSLID 1

Hoe heten ze? Geef me dat stuk papier eens aan...
Juist... Issaschar en zijn vrouw Rachel, woonachtig in de
Benedenstad. Weet je zeker dat dit zijn ouders zijn?

BEDIENDE

O ja meneer. De politie kent ze goed, meneer.
Keurige mensen, niets op aan te merken.
De man verkoopt groenten en de vrouw werkt als wasvrouw.

RAADSLID 1

Goed. Nu, Issaschar en Rachel... deze man hier, kent u die?

ISSASCHAR

Het zou wel raar zijn als we hem niet kenden, meneer.
Per slot is het onze eigen zoon.

RACHEL

Natuurlijk meneer, dit is onze zoon Jakob.
Blindgeboren, nooit zonlicht gezien,
tot gisteren toen zijn ogen geopend werden... glorie aan God.

RAADSLID 1

Blindgeboren?
En hoe verklaart u dan dat hij nu kan zien als elk ander mens?

ISSASCHAR

Wel, meneer....

RAADSLID 2

Pas op! Als u een leugen vertelt,
of in een complot zit om de leiders van het volk te bedriegen....

RACHEL

O nee, meneer, nee! Wij zijn eerlijke mensen.
We weten dat dit onze zoon is, en we weten dat hij blind was.
Maar we weten niet hoe het komt dat hij nu kan zien. Echt niet!

RAADSLID 1

Wie heeft zijn ogen geopend? Weet u dat?

ISSASCHAR

Nee meneer.

RAADSLID 3

Hebt u ooit van een man gehoord die Jezus van Nazaret heet?

ISSASCHAR

Nooit, meneer.

RACHEL

We weten echt helemaal niets.

ISSASCHAR

Waarom vraagt u het Jakob zelf niet?
Hij is volwassen, hij kan zelf wel antwoord geven, is het niet?

RACHEL

Ja meneer, hij heeft gelijk.
Jakob kan het u zelf wel vertellen. Wij weten niets.

RAADSLID 1

Heel goed, u kunt gaan. Nu, Jakob, kom nog eens hier.
Ik bezweer je, in Godsnaam, spreek de waarheid.

JAKOB

Jezus van Nazaret heeft mijn ogen geopend,
en dat is voor God de waarheid.

RAADSLID 1

De raad is na grondige overweging tot de overtuiging
gekomen dat deze Jezus een oplichter is.
Durf jij tegen een uitspraak van de raad in te gaan?

JAKOB

Wel meneer, het enige dat ik weet, is dit:
ik was blind en nu kan ik zien.

RAADSLID 2

Maar hoe weet je dat Jezus daar iets mee te maken had?
Hoe heeft hij je ogen dan geopend?

JAKOB

Maar dat heb ik u toch allang verteld? Hebt u dan niet geluisterd?
Waarom vraagt u toch maar steeds dingen over Rabbi Jezus?
Wilt u soms ook zijn discipelen worden?

RAADSLID 2

Hoe durf je zo te praten! Dat is belediging van de raad!

RAADSLID 3

Kijk eens hier, mijn goede man, misschien wil jij een discipel van Jezus zijn, maar wij volgen Mozes. We weten dat God tegen Mozes sprak, maar van deze kerel weet niemand wie hij is of waar hij vandaan komt.

JAKOB

Nou, dat is toch raar hè? U weet niet waar die man vandaan komt... en toch heeft hij mijn ogen open kunnen maken. U zegt: het is een slechte man. Oké. Nou moet u me eens vertellen: luistert God naar het bidden van slechte mensen? "Nee," zegt u, "natuurlijk niet." Luistert God naar het bidden van goeie mensen? "Ja," zegt u, "dat doet God." Wel, als dat dan zo is.... het is toch nog nooit gebeurd sinds de wereld begon, dat iemand een blindgeborene zijn ogen heeft geopend zodat hij kan zien. Dat kan alleen maar iemand met Gods hulp... klopt dat of niet?

RAADSLID

Jij, jij bent in zonde geboren, en heb je de brutaliteit om tegen ons een preek te houden? Hiervoor zullen we je in de ban doen.

RAADSLID 2

Dat betekent dat je uit de synagoge wordt verwijderd.

RAADSLID 4

En er nooit meer mag binnenkomen.

RAADSLID 1

Zijn we het daar allemaal over eens?

RAADSLID 2

Ja

RAADSLID 3

Ja. Ik vind het ook: zo'n manier van doen kunnen we niet toelaten.

RAADSLID 1

Jakob ben-Issaschar, luister terwijl ik het vonnis over je uitspreek In de naam van God aan wie alle eer en glorie toekomt, gebied ik je deze synagoge meteen te verlaten en nooit meer een Voet over deze drempel te zetten!

(De raadsleden brengen Jakob naar buiten)

TWEEDE TONEEL

(Bij Jakob en zijn ouders thuis)

ISSASCHAR

Onze zoon uit de synagoge verbannen! Wat een schande!

RACHEL

Hoe kunnen we ons nog ooit onder de mensen vertonen!

ISSASCHAR

We zijn heel ons leven keurige fatsoenlijke mensen geweest. Het is een wonder dat je ons nog in het gezicht durft te zien!

JAKOB

Het is een wonder dat ik kàn zien!
Het lijkt wel of jullie daar niet eens aan denken.

ISSASCHAR

Je had nog beter blind kunnen blijven,
dan ons deze schande te bezorgen.

JAKOB

Om zoiets van je eigen vader te horen...
Dat geeft je wel een vreemd gevoel!

RACHEL

Waarom moest je ook zo brutaal zijn tegen de edelachtbare heren!

ISSASCHAR

Je had niet zo voor die Jezus op hoeven te komen.
Je had je toch best stil kunnen houden en zeggen
dat je niets wist, net zoals wij deden!

RACHEL

(huilend)

We probeerden zo hard om geen moeilijkheden met ze te krijgen!

JAKOB

Ja, je liet mij er maar mooi mee zitten hè?

ISSASCHAR

We dachten dat jij op jouw leeftijd verstandiger zou zijn...
Zeg, je hebt ze toch alsjeblieft niet óók nog gezegd dat die kerel de Messias was, hoop ik?

JAKOB

Nee, dat heb ik niet gezegd.
Ik heb gezegd dat het een goed mens was en dat God hem hielp, en dat zal ik blijven zeggen. U denkt toch niet dat ik dat zomaar over mijn kant kon laten gaan? Dat ik dat stel kon laten kwaadspreken over die man die zoveel voor mij had gedaan?

RACHEL

Dat stel? Praat je zó over de geleerde raadsleden?

ISSASCHAR

Ik wil geen volgelingen van Jezus in mijn huis hebben.
Als je niet in de synagoge thuishoort, hoor je ook niet in dit huis!

JAKOB

O, als u er zó over denkt! Nou, ik ga al, ik zal wel voor mezelf zorgen. Dank zij God en dank zij Jezus van Nazaret kan ik nu gelukkig voor mezelf zorgen. Ik kan nu werken, net als ieder ander. Ik had gedacht dat het zo fijn zou zijn om nu eens voor jullie te werken, net zoals jullie altijd voor mij hebben gewerkt. Dat leek me erg prettig om dat nu eens te kunnen....
Nu ja, dan niet...Dag moeder, het spijt me dat het allemaal zo gelopen is. Tot ziens Vader, ik neem aan dat u me niet uw zegen wilt geven voordat ik wegga.

RACHEL

Jakob, Jakob, als je nu eens naar de Raad ging en je excuses aanbod, als je zei dat het je speet.

JAKOB

Zeggen dat het me spijt?
O nee, laten zij maar hun excuses aanbieden....

ISSASCHAR

Eruit, zeg ik je!

(Jakob gaat haastig weg, vader slaat de deur dicht.)

DERDE TONEEL

(Jakob zit ergens op een stoepje op straat)

JAKOB

Nou, het is wel een vreemde wereld: uit huis gegooid door je eigen ouders... ja, ik kan nu wel lekker praten over gaan werken, maar wie neemt er een kerel in dienst die uit de synagoge is gegooid?... Nou, laten we maar niet mopperen. Ik kan mijn ogen gebruiken, en mijn armen, en we zullen het wel rooien....

(Zonder dat hij het merkt, komt Jezus naast hem staan)

God, wat is die maan mooi. En dan te bedenken dat ik die gisteren voor het eerst heb gezien...O neem me niet kwalijk meneer, ik hoorde u niet komen! Dat is nou raar. Als ik nog blind was geweest had ik u vast wel gehoord, dan kijk je zozegd met je oren. Moet u eens luisteren, hebt u wel eens naar de maan gekeken? Echt ernaar gekéken, bedoel ik? Als je hem elke avond ziet, let je er niet meer zo op, hè. Moet je je eens voorstellen dat je hem voor de allereerste keer ziet.... net als ik..... dat hij net zo nieuw lijkt alsof hij vandaag pas werd geschapen.

JEZUS

"En God zag alles wat hij gemaakt had, en God zag dat het goed was."

JAKOB

Hé zeg eens... die stem moet ik kennen! Meneer, zeg nog eens wat. Ik heb uw gezicht nooit eerder gezien -- gezichten betekenen niks voor me -- maar u ziet er net zo uit, als u eruit zou moeten zien als u de man bent die ik denk dat u bent!

JEZUS

Jakob ben-Issaschar, ben je blij met het geschenk dat je gekregen hebt in de Vijver van Siloam?

JAKOB

Dat is'm! Dat is de stem die me het licht gaf toen ik in het donker zat. Ik vergis me niet, ik weet het zeker! U bent Jezus van Nazaret. O meneer.....

JEZUS

Wat zachter praten, Jakob!

JAKOB

(wat zachter)

Ja, ik weet het. Uw leven loopt gevaar in Jeruzalem. Waarom bent u gekomen?

JEZUS

Om jou te zoeken.
Ze zeiden dat je terwille van mij uit de synagoge bent gegooid.

JAKOB

En uit het huis van mijn vader. Maar maakt u zich daar
maar geen zorgen om, meneer. Ik zal het wel redden.

JEZUS

De vossen hebben holen en de vogels hebben nesten...
maar de Mensenzoon heeft geen plekje om zijn hoofd
neer te leggen. Zeg eens, Jakob, geloof je in de Mensenzoon?

JAKOB

Bedoelt u de Messias? Natuurlijk, ik geloof in zijn komst.

JEZUS

Vertrouw je hem?

JAKOB

Ja natuurlijk meneer.... als ik maar wist wie hij was....
U praat net alsof hij hier was. Vertel me maar waar ik hem kan
vinden, dan zal ik hem laten zien dat ik hem vertrouw.

JEZUS

Je hebt hem al gezien, hij staat zelfs met je te praten.

JAKOB

U, meneer? Ja, ik had het kunnen weten. Als er ooit een mens
rechtstreeks van God kwam, dan was u het wel, meneer.
U hoeft niets meer te zeggen, Rabbi, ik vertrouw u. Ik zou u volgen
tot het eind van de wereld. U zult me toch niet wegsturen?

JEZUS

Wie naar mij toekomt, zal ik nooit wegsturen.

RAADSLID 1

(vanuit een raam) Kijk kijk, wat een aandoenlijk gezicht.
En wat een ontroerende conversatie.

JAKOB

Wie is dat?

RAADSLID 2

Wij zijn leiders van de synagoge, Jakob ben-Issaschar. We kunnen
van dit huis uit precies horen wat er op straat wordt gezegd. Weet
je wel dat het verboden is om deze man als Messias te erkennen?

JAKOB

Ja, dat is me vanmiddag wel duidelijk geworden.
Maar jullie hebben me eruit gegooid en verder kunnen jullie me niets meer doen. Ik heb niets meer met jullie te maken.
Ik kan gaan en staan waar ik wil.

RAADSLID 3

Zeker, zeker. De blinden zoeken Jezus 's nachts op.
Dat klopt precies. Maar wij hebben ogen en oren, zie je.

JEZUS

Net wat u zegt: het klopt precies. Want waar ik in de wereld ga, verdeel ik de mensen in twee groepen: de blinden en de zienden. En ik ben in de wereld gekomen opdat de blinden zien zouden worden en de zienden blind zouden blijken.

RAADSLID 4

Wou u soms zeggen dat wij blind zijn?

JEZUS

Het is geen zonde om blind te zijn. Als u blind was en het wist, dan was het niet zo erg. Wat erg is, is dat u blind bent en maar blijft volhouden dat u prima kunt zien. Dat is uw zonde.

RAADSLID 1

We gaan hier niet met u staan bekvechten. maar er is ons wel één ding opgevallen: deze uit de synagoge verbannen schooier hebt u als volgeling geaccepteerd! Dit zwarte schaap dat uit de schaapskooi van Israël is weggestuurd.

JEZUS

Uit de schaapskooi weggestuurd? Hij is er juist binnengekomen, op mijn verzoek. Want de herder -- die ben ik. Ik ben de goede herder, die zijn schapen bij naam noemt, en ze volgen hem. Ik ken de mijnen en zij kennen mij. Hieraan kun je de echte herder herkennen: dat hij zijn leven over heeft voor de schapen. Een gehuurde arbeider geeft niets om de schapen, omdat ze niet van hem zijn. Als hij in de verte de wolf ziet aankomen, rent hij hard weg en laat de kudde aan haar lot over. Maar ik ben de echte herder, en ik geef mijn leven voor de schapen.

RAADSLID 2

Als u zo doorgaat met de leiders van het volk te tergen, zouden ze uw leven wel eens kunnen nemen.

JEZUS

Niemand kan mijn leven nemen. Ik geef het, helemaal uit mezelf, en als de tijd komt zal ik het weer terugnemen. Dat is de opdracht van mijn Vader. En omdat ik de herder van Israël ben....

RAADSLID 2

(kwaad) God is de herder van Israël.

JEZUS

Ik heb mijn macht van God. Net zoals mijn Vader mij kent en ik Hem, zo ken ik ook mijn schapen en kennen zij mij. Ik geef ze eeuwig leven, en niemand kan ze uit mijn hand rukken. Want mijn Vader heeft me ze gegeven en Hij is oppermachtig. Niemand kan iets uit Gods hand roven. En mijn Vader en ik zijn één.

STEMMEN UIT HET HUIS

Gestenigd moet hij worden. Stenig hem!

JEZUS

Ik heb u op bevel van God al heel wat goede werken laten zien. Voor elk goed werk wilt u me stenigen?

RAADSLID 1

We willen u niet stenigen omdat u een goed werk verricht, maar omdat u God lastert. U bent een mens maar geeft u uit voor God.

JEZUS

Als ik niet de werken van mijn Vader doe, hoeft u me niet te geloven. Maar als u mijn woorden niet gelooft, geloof dan toch mijn werken. Daar kunt u toch aan zien dat ik bij God hoor en dat Hij en ik één zijn.

STEMMEN

Stenig hem! Pak hem! Die kerel moet dood!

JEZUS

Kom Jakob, - het is nog niet mijn tijd. Kom, ga jij maar met me mee.... Ik zeg je, velen die vooraan staan, eindigen achteraan, en die achteraan staan, eindigen voorop.

(Jezus en Jakob gaan samen weg)